

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA

z języka polskiego

dla klas IV - VIII

Szkoły Podstawowej nr 6 im. K. Makuszyńskiego w Mławie

Wymagania edukacyjne formułowane są zgodnie z:

- z podstawą programową (Rozporządzenie MEN z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej, Dz.U. 2017, poz. 356).
- programem nauczania „Zamieńmy słowo”. Program nauczania języka polskiego dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8) szkoły podstawowej Wydawnictwa WSiP, zgodnym z obowiązującymi podstawami prawnymi, czyli z zapisami Ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. 1991 nr 95 poz. 425) oraz Narodowej z dnia 8 czerwca 2009 r.
- programem nauczania „Nowe słowa na start!” Program nauczania ogólnego języka polskiego w klasach IV-VIII szkoły podstawowej, zgodnym z założeniami podstawy programowej opracowanej przez Ministerstwo Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r.
- Statutem Szkoły Podstawowej nr 6 w Mławie.

Metody i narzędzia oceniania:

a) czytanie głośne, wyraziste, z akcentowaniem, intonacją, modulowaniem głosu, odpowiednim tempem;

b) formy ustne:

- dialog, streszczenie, odpowiadanie na pytania, rozwiązywanie problemu, recytacja, wypowiedzi na forum klasy;

c) formy pisemne:

- prace klasowe o tematyce związanej z lekturą, filmami, przedstawieniami teatralnymi, widowiskami telewizyjnymi, z życiem ucznia i jego środowiskiem;
- sprawdziany – testy sprawdzające wiadomości i umiejętności z zakresu nauki o języku, obejmujące materiał z półrocza;
- kartkówki – obejmują materiał opracowany na nie więcej niż trzech ostatnich lekcjach;
- prace domowe, zadania wykonywane w zeszycie ćwiczeń;

- wypowiedzi pisemne na lekcji;
- dyktanda;
- prowadzenie zeszytu przedmiotowego.

d) inne formy:

- praca w grupie,
- wytwory pracy ucznia,
- projekty edukacyjne i inne formy aktywności intelektualnej / twórczej uczniów,
- prezentacje multimedialne,
- praca na lekcji (np. realizacja zadań praktycznych),
- aktywność podczas lekcji;
- zadania dodatkowe, np. gazetki, projekty długoterminowe.

Uwagi:

1. Prace klasowe, testy, sprawdziany zapowiadane są co najmniej z tygodniowym wyprzedzeniem i zapisywane w dzienniku elektronicznym.
2. Kartkówki i odpowiedzi ustne są niezapowiedzianymi formami kontroli.
3. W ciągu półrocza przeprowadza się co najmniej kilka prac klasowych lub sprawdzianów.
4. Prace klasowe i sprawdziany są obowiązkowe.
5. Uczeń, który nie uczestniczył w sprawdzianie w wyznaczonym terminie, jest zobowiązany napisać go w ciągu dwóch tygodni od dnia powrotu do szkoły.
6. Trzy razy w ciągu trwania półrocza uczeń może zgłosić brak zadania domowego (nie dotyczy zapowiedzianych sprawdzianów, dyktand, prac klasowych i recytacji).
7. Prace klasowe są oddawane w terminie 2 tygodni.
8. Nieodrobienie pracy domowej i brak zeszytu przedmiotowego jest podstawą do odnotowania w dzienniku elektronicznym.
9. Uczeń jest zobowiązany do odrobienia wszystkich zadanych ćwiczeń; pominięcie części pracy domowej równoznaczne jest z wpisaniem uczniowi braku zadania.
10. Terminarz omawiania lektur ustala się na początku roku szkolnego.

Zasady informowania uczniów i rodziców o postępach w uczeniu się:

Nauczyciele na początku roku szkolnego informują uczniów oraz rodziców (opiekunów) o wymaganiach edukacyjnych wynikających z realizowanej podstawy programowej oraz o sposobach sprawdzania osiągnięć uczniów.

Kryteria oceniania obszarów aktywności:

a) wypowiedzi ustne:

Celujący - wypowiedź ustna jest całkowicie poprawna pod względem językowostylistycznym i merytorycznym, poprawna pod względem kompozycyjnym. Temat wyczerpująco zrealizowany, pełny zakres wiadomości. Uczeń dokonuje uogólnień, wyraża własne sądy, ocenia. W wypowiedzi uwzględnia właściwe dla przyjętej formy środki językowe, posługuje się piękną polszczyzną.

Bardzo dobry - wypowiedź ustna jest poprawna pod względem językowo-stylistycznym i merytorycznym o logicznym układzie treści. Temat prawie wyczerpująco zrealizowany. W wypowiedzi uwzględniane są właściwe dla danej formy środki językowe. Uczeń wyraża własne sądy, uogólnienia, posługuje się poprawną polszczyzną.

Dobry - wypowiedź ustna jest całkowicie samodzielna, poprawna pod względem językowo-stylistycznym, logicznym, zawiera większość wymaganych wiadomości. Kompozycja schematyczna. Wydarzenia uporządkowane są zgodnie z chronologią lub informacje zgodnie z planem. Uczeń posługuje się poprawną polszczyzną.

Dostateczny - wypowiedź ustna budowana jest na ogół samodzielnie (z niewielkim ukierunkowaniem nauczyciela), z uwzględnieniem zasad poprawnościowych w zakresie budowy zdań i precyzyjnego stosowania poznanego słownictwa. Zdarzają się uchybienia w układzie treści, np. brak wstępu lub zakończenia. Uczeń prezentuje w odpowiedzi ustnej podstawowy zakres wiadomości i umiejętności.

Dopuszczający - w wypowiedzi ustnej uczeń popełnia błędy merytoryczne i językowo-stylistyczne, ale samodzielnie lub z pomocą nauczyciela udziela odpowiedzi na postawione pytania. Opowiada o zdarzeniach, których sam był uczestnikiem, formułuje najprostsze formy wypowiedzi. Treści są nieuporządkowane.

Niedostateczny - wypowiedź ustna nie jest poprawna pod względem językowym i rzeczowym. Nawet z pomocą nauczyciela uczeń nie jest w stanie odpowiedzieć na pytania i sformułować dłuższej wypowiedzi.

*) Przy ocenie zwraca się także uwagę na umiejętność zachowania się w sytuacji mówienia.

b) wypowiedzi pisemne:

- Przy ocenie prac pisemnych bierze się pod uwagę poziom merytoryczny, kompozycyjny i językowy;
- Dłuższe wypowiedzi pisemne powinny zawierać krótką, pisemną informację o zaletach i wadach pracy oraz ocenę lub punkty dotyczące poszczególnych kryteriów;
- Zadania otwarte na testach ocenia się według ustalonych kryteriów punktowych;
- Uczeń jest zobowiązany do poprawy błędów językowych, ortograficznych i interpunkcyjnych we wskazanych przez nauczyciela wypowiedziach pisemnych.

c) testy, sprawdziany i dyktanda ortograficzne:

- Szczegółowe kryteria ustalane są przy każdym sprawdzianie.

d) recytacja:

Celujący - uczeń recytuje wiersz lub fragment prozy, wykazując bardzo dobre opanowanie pamięciowe tekstu (brak błędów), właściwą ekspresję, pauzowanie, tempo i artykulację, uwzględniając intonację, próbując oddać głosem nastrój utworu. Interpretuje wiersz barwą i siłą głosu. Każda recytacja jest wyjątkowo udana, piękna.

Bardzo dobry - uczeń recytuje wiersz lub fragment prozy, wykazując bardzo dobre opanowanie pamięciowe tekstu (brak błędów), właściwą ekspresję, pauzowanie, tempo i artykulację, uwzględniając intonację, próbując oddać głosem nastrój utworu. Interpretuje wiersz barwą i siłą głosu. Dopuszcza się dwie pomyłki.

Dobry - uczeń recytuje wiersz lub fragment prozy, wykazując dobre opanowanie pamięciowe tekstu (drobne potknięcie), z ekspresją, artykulacją i tempem, próbując oddać nastrój utworu, zwracając uwagę na zabarwienie uczuciowe i natężenie głosu.

Dostateczny - uczeń recytuje wiersz lub fragment prozy ze zrozumieniem, z odpowiednią artykulacją i akcentem. Mogą pojawić się błędy.

Dopuszczający - uczeń wygłasza z pamięci wiersz lub fragment prozy. Opuszcza jednak wyrazy, zmienia ich kolejność używa innych słów lub nie opanował tekstu w całości. Nie zachowuje właściwego pauzowania, artykulacji.

Niedostateczny -uczeń nie opanował tekstu pamięciowo. Nawet z pomocą nauczyciela nie jest w stanie odtworzyć z pamięci wiersza lub fragmentu prozy.

e) czytanie:

- kryteria oceny głośnego czytania:

Celujący –uczeń biegle, bezbłędnie czyta nowy tekst, z uwzględnieniem akcentów logicznych, właściwego tempa i rytmu. Poprawnie, wyraźnie i wyraziście czyta różnorodne teksty z uwzględnieniem celu (informacja, przeżycie, perswazja...).

Bardzo dobry - uczeń czyta tekst płynnie, wyraziście, stosując znaki prawidłowego przestankowania, uwzględniając akcenty logiczne, właściwe tempo i dobry rytm.

Dobry -uczeń czyta poznany wcześniej tekst płynnie, wyraziście, stosując znaki przestankowe, zachowując właściwe tempo i rytm.

Dostateczny - uczeń czyta poprawnie poznany wcześniej tekst, stosując znaki przestankowe. Błędnie odczytuje trudniejsze wyrazy w nowym tekście. W większości uwzględnia zasady logicznego akcentowania.

Dopuszczający - uczeń czyta poprawnie poznany wcześniej tekst, nie zachowując odpowiedniego tempa, logicznego przestankowania, błędnie odczytuje niektóre wyrazy. Technika głośnego czytania pozwala mu jednak na zrozumienie tekstu.

Niedostateczny - uczeń nie opanował techniki głośnego czytania, nie rozumie czytanego tekstu, co uniemożliwia mu wykonywanie najprostszyc zadań i ćwiczeń oraz samodzielne uczenie się. Uczeń błędnie odczytuje większość wyrazów, nie stosuje logicznego przestankowania.

f) zeszyt:

- Zeszyt jest sprawdzany przy okazji kontroli zadań domowych;
- Uczeń ma obowiązek uzupełniania notatek i prac domowych w zeszycie i ćwiczeniach za czas swojej nieobecności w szkole;
- W przypadku niewłaściwego zapisu notatek lub pojawienia się dużej ilości rażących błędów ortograficznych nauczyciel może zlecić uczniowi przepisywanie wyznaczonych tekstów i zadań.

g) zadania domowe:

- Obowiązkiem ucznia jest systematyczne odrabianie zadań domowych;
- Pracą domową mogą być dłuższe wypracowania, krótkie wypowiedzi pisemne, zadania związane z przygotowaniem do kolejnej lekcji, ćwiczenia, zaznaczanie cytatów, zgromadzenie materiałów, wykonanie prac plastycznych i innych, czytanie tekstu;
- Nie każde zadanie musi być ocenione, kontrola może polegać na odczytaniu wskazanych prac i ustnym komentarzu nauczyciela, ważne jest bowiem śledzenie stopnia nabywania pewnych umiejętności przez uczniów i czuwanie nad osiągnięciem konkretnych wymagań.

h) praca w grupie:

- Nie każda praca w grupie musi zostać oceniona;
- Ocena jest wystawiana według potrzeb;
- Kryteria oceny:

Celujący – uczeń konsekwentnie wykonuje zadaną pracę, przypomina innym uczniom o zadanej pracy. Często pozytywny wkład w pracę grupy: uczeń zadaje pytania, ma pomysły, jest twórczy, gromadzi bogate materiały. Szczerze chwali inne osoby, zachęca do dobrej komunikacji w grupie, zawsze szanuje pomysły innych.

Bardzo dobry - uczeń konsekwentnie wykonuje zadaną pracę, koncentruje się na wyznaczonym zadaniu. Uczeń często wnosi pozytywny wkład w pracę grupy, wykonuje zadanie w wyznaczonym czasie, zawsze słucha innych. Często chwali innych, zachęca do dobrej komunikacji w grupie, szanuje innych, potrafi pójść na kompromis.

Dobry - uczeń konsekwentnie wykonuje zadaną pracę. Uczeń często wnosi pozytywny wkład w pracę grupy, słucha innych. Chwali innych, docenia cudze pomysły.

Dostateczny – uczeń przez większość czasu wykonuje zadaną pracę, czasami odrywa się od pracy, znajdując inne tematy rozmowy. Uczeń wnosi pewien wkład w pracę grupy, czasami nie słucha pomysłów innych lub niezbyt często wnosi wkład w pracę grupy, ale uważnie słucha, stara się wykonywać zadania, potrzebuje jednak pomocy innych. Czasami chwali innych, czasami nie okazuje szacunku innym członkom grupy.

Dopuszczający – uczeń często odrywa się od zadanej pracy, często dyskutuje na niezwiązane z nią tematy. Uczeń nie pomaga przy pracy i czasami nie słucha pomysłów innych, próbuje wykonać choć część przydzielonej mu pracy. Rzadko chwali innych, rzadko okazuje szacunek innym członkom grupy.

Niedostateczny – uczeń odrywa od pracy innych członków grupy, rozmawia z kolegami z innych grup, zajmuje się innymi sprawami. Uczeń pozbawia grupę energii, przeszkadza tym, którzy starają się pracować, nie wykonuje żadnej pracy, nie przynosi potrzebnych materiałów. Uniemożliwia komunikację w grupie, nie daje innym szans zabrania głosu, nigdy nie idzie na kompromis.

Ocenianie uczniów dyslektycznych:

Ocenianie uczniów dyslektycznych jest zgodne z rozporządzeniem MEN z dnia 3 sierpnia 2017 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz.1534) - aktualne dla nowych SP IV-VIII oraz ; Dz. U. – poz. 1512 rozporządzenie MEN z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty – wchodzi w życie 1 września 2017 r.

Nauczyciel, stosujący wobec ucznia z dysleksją łagodniejsze kryteria oceniania w zakresie sprawności i umiejętności, które sprawiają mu szczególne problemy, ma prawo wymagać od niego większego wkładu pracy w porównaniu z innymi uczniami. Stwierdzenie dysfunkcji nie zwalnia uczniów z obowiązków szkolnych. Przeciwnie: uczeń taki powinien wykazać się samodzielną pracą, wykonywać dodatkowe zadania i ćwiczenia, które pomogą mu w przewyżczeniu trudności.

Sposoby oceniania:

- Dyktanda

Jeżeli dyktando dotyczy wszystkich zasad ortograficznych, nauczyciel podaje uczniowi do opracowania listę trudnych wyrazów, które występują w dyktandzie. Przy ocenie dyktanda nauczyciel bierze pod uwagę tylko te wyrazy.

Zamiast dyktanda nauczyciel może przygotować dla ucznia sprawdzian ortograficzny zawierający polecenie zapisania wybranych zasad ortograficznych i wykonanie określonych ćwiczeń ortograficznych.

- Prace klasowe z literatury

Nauczyciel wystawia ocenę z pracy pisemnej bez uwzględnienia błędów ortograficznych. W pracy zaznacza każdy błąd ortograficzny i wystawia ocenę opisową za ortografię. Uczeń musi dokonać poprawy błędów w zeszyte przedmiotowym lub na pracy według wzoru.

Kryteria:

Ortografia → komunikatywność wypowiedzi.

Interpunkcja → zamykanie myśli w obrębie zdania.

- Zadania domowe

Zadania domowe nauczyciel ocenia tak jak u wszystkich uczniów, ponieważ uczeń dyslektyczny ma możliwość korzystania ze słowników.

- Zeszyt

Ocenie podlega systematyczność w zapisie notatek i wykonywaniu zadań domowych.

- Głosowa interpretacja tekstów literackich

Nauczyciel informuje ucznia o tym, jaki tekst będzie głośno czytany na następnej lekcji (kolejny dzień), aby ten mógł się przygotować. Nauczyciel dopuszcza jedną pomyłkę w płynności recytacji przy ocenie bardzo dobrej.

*W przypadku innych opinii wydawanych przez Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną nauczyciel dostosowuje wymagania i kryteria ocen zgodnie z zaleceniami.

Warunki poprawy ocen:

- a) uczeń może poprawiać ocenę niedostateczną po poprzednim umówieniu się z nauczycielem;
- b) uczeń dokonuje poprawy tylko raz;
- c) każdy stopień uzyskany podczas poprawy wpisuje się do dziennika; jeżeli uczeń poprawił ocenę, poprzedni stopień wykorzystywany jest tylko do oceny systematyczności pracy ucznia i nie jest uwzględniany podczas wystawiania oceny końcowej (śródrocznej).

Zasady wystawiania oceny śródrocznej i końcowej:

- a) ocena śródroczna i końcowa jest wystawiana z ocen cząstkowych; nie jest jednak średnią ocen bieżących;
- b) tydzień przed końcowym klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej nauczyciel informuje ucznia o przewidywanej ocenie z języka polskiego przez wpis do dziennika;

c) o przewidywanej ocenie niedostatecznej nauczyciel informuje ucznia miesiąc przed końcowym (śródrocznym) klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej.

KLASY IV–VI

Lektury obowiązkowe:

- 1) Jan Brzechwa, *Akademia Pana Kleksa*;
- 2) Janusz Christa, *Kajko i Kokosz. Szkoła latania* (komiks);
- 3) René Goscinny, Jean-Jacques Sempé, *Mikołajek* (wybór opowiadań);
- 4) Ignacy Krasicki, wybrane bajki;
- 5) Clive Staples Lewis, *Opowieści z Narnii. Lew, czarownica i stara szafa*;
- 6) Adam Mickiewicz, *Powrót taty, Pani Twardowska, Pan Tadeusz* (fragmenty, w tym: opisy, zwyczaje i obyczaje, polowanie i koncert Wojskiego);
- 7) Ferenc Molnár, *Chłopcy z Placu Broni*;
- 8) Bolesław Prus, *Katarynka*;
- 9) Henryk Sienkiewicz, *W pustyni i w puszczy*;
- 10) Juliusz Słowacki, *W pamiętniku Zofii Bobrówny*;
- 11) John Ronald Reuel Tolkien, *Hobbit, czyli tam i z powrotem*;
- 12) Józef Wybicki, *Mazurek Dąbrowskiego*;
- 13) wybrane mity greckie, w tym mit o powstaniu świata oraz mity o Prometeuszu, o Syzyfie, o Demeter i Korze, o Dedalu i Ikarze, o Heraklesie, o Tezeuszu i Ariadnie, o Orfeuszu i Eurydyce;
- 14) Biblia: stworzenie świata i człowieka oraz wybrane przypowieści ewangeliczne, w tym o siewcy, o talentach, o pannach roztropanych, o miłosiernym Samarytaninie;
- 15) wybrane podania i legendy polskie, w tym o Lechu, o Piaście, o Kraku i Wandzie;
- 16) wybrane baśnie polskie i europejskie, w tym: Charles Perrault, *Kopciuszek*, Aleksander Puszkina, *Bajka o rybaku i rybce*;
- 17) wybrane wiersze Władysława Bełzy, Jana Brzechwy, Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego, Zbigniewa Herberta, Anny Kamieńskiej, Joanny Kulmowej, Adama Mickiewicza, Czesława Miłosza, Tadeusza Różewicza, Juliusza Słowackiego, Leopolda Staffa, Juliana Tuwima, Jana Twardowskiego oraz pieśni i piosenki patriotyczne.”

Lektury uzupełniające (obowiązkowo dwie w każdym roku szkolnym):

- 1) Adam Bahdaj, *Kapelusz za 100 tysięcy*;
- 2) Frances Hodgson Burnett, *Tajemniczy ogród* lub inna powieść;
- 3) Lewis Carroll, *Alicja w Krainie Czarów*;
- 4) Carlo Collodi, *Pinokio*;
- 5) Aleksander Dumas, *Trzej muszkietierowie*;
- 6) John Flanagan, *Zwiadowcy. Księga 1. Ruiny Gorlanu*;
- 7) Olaf Fritsche, *Skarb Troi*;
- 8) Emilia Kiereś, *Rzeka*;
- 9) Joseph Rudyard Kipling, *Księga dżungli*;
- 10) Janusz Korczak, *Król Maciuś Pierwszy*;
- 11) Rafał Kosik, *Felix, Net i Nika oraz Gang Niewidzialnych Ludzi*;
- 12) Zofia Kossak-Szczucka, *Topsy i Lupus*;
- 13) Marcin Koziół, *Skrzynia Władcy Piorunów*;
- 14) Selma Lagerlöf, *Cudowna podróż*;
- 15) Stanisław Lem, *Cyberiada* (fragmenty);
- 16) Bolesław Leśmian, *Klechdy sezamowe*;
- 17) Kornel Makuszyński, wybrana powieść;
- 18) Andrzej Maleszka, *Magiczne drzewo*;
- 19) Alan Aleksander Milne, *Kubuś Puchatek*;
- 20) Lucy Maud Montgomery, *Ania z Zielonego Wzgórza*;
- 21) Małgorzata Musierowicz, wybrana powieść;
- 22) Ewa Nowak, *Pajaczek na rowerze*;
- 23) Edmund Niziurski, *Sposób na Alcybiadesa*;
- 24) Sat-Okh, *Biały Mustang*;
- 25) Longin Jan Okoń, *Tecumseh*;
- 26) Ferdynand Antoni Ossendowski, *Słoń Birara*;
- 27) Jacek Podsiadło, *Czerwona kartka dla Sprężyny*;
- 28) Henryk Sienkiewicz, *Janko Muzykant*;
- 29) Alfred Szklarski, wybrana powieść;
- 30) Mark Twain, *Przygody Tomka Sawyera*;
- 31) Louis de Wohl, *Posłaniec króla*;
- 32) wybrane pozycje z serii *Nazywam się...* (np. Mikołaj Kopernik, Fryderyk Chopin,

Maria Skłodowska-Curie, Jan Paweł II i inni) lub inne utwory literackie i teksty kultury wybrane przez nauczyciela.

KLASY VII i VIII

Lektury obowiązkowe:

- 1) Charles Dickens, *Opowieść wigilijna*;
- 2) Aleksander Fredro, *Zemsta*;
- 3) Jan Kochanowski, wybór fraszek, pieśni i trenów, w tym tren I, V, VII i VIII;
- 4) Aleksander Kamiński, *Kamienie na szaniec*;
- 5) Ignacy Krasicki, *Żona modna*;
- 6) Adam Mickiewicz, *Reduta Orzona*, *Śmierć Pułkownika*, *Świtezianka*, *Dziady* część II, wybrany utwór z cyklu *Sonety krymskie*, *Pan Tadeusz* (całość);
- 7) Antoine de Saint-Exupéry, *Mały Księżę*;
- 8) Henryk Sienkiewicz, *Quo vadis*, *Latarnik*;
- 9) Juliusz Słowacki, *Balladyna*;
- 10) Stefan Żeromski, *Szyfrowe prace*;
- 11) Sławomir Mrożek, *Artysta*;
- 12) Melchior Wańkowicz, *Tędy i owędy* (wybrany reportaż);
- 13) wybrane wiersze poetów wskazanych w klasach IV–VI, a ponadto Krzysztofa Kamila Baczyńskiego, Stanisława Barańczaka, Cypriana Kamila Norwida, Bolesława Leśmiana, Mariana Hemara, Jarosława Marka Rymkiewicza, Wisławy Szymborskiej, Kazimierza Wierzyńskiego, Jana Lechonia, Jerzego Lieberta oraz fraszki Jana Sztudyngera i aforyzmy Stanisława Jerzego Leca.

Lektury uzupełniające (obowiązkowo dwie w każdym roku szkolnym):

- 1) Miron Białoszewski, *Pamiętnik z powstania warszawskiego* (fragmenty);
- 2) Agatha Christie, wybrana powieść kryminalna;
- 3) Lloyd Cassel Douglas, *Wielki Rybak*;
- 4) Arkady Fiedler, *Dywizjon 303*;
- 5) Ernest Hemingway, *Stary człowiek i morze*;
- 6) Barbara Kosmowska, *Pozłacana rybka*;
- 7) Zofia Kossak-Szczucka, *Bursztyny* (wybrane opowiadanie);
- 8) André Frossard, *Nie lękajcie się! Rozmowy z Janem Pawłem II*;

- 9) Karolina Lanckorońska, *Wspomnienia wojenne 22 IX 1939–5 IV 1945* (fragmenty);
- 10) Bolesław Prus, *Placówka, Zemsta*;
- 11) Henryk Sienkiewicz, *Krzyżacy, Sąd Ozyrysa*;
- 12) Eric-Emmanuel Schmitt, *Oskar i pani Róża*;
- 13) Nicolas Sparks, *Jesienna miłość*;
- 14) Melchior Wańkowicz, *Bitwa o Monte Cassino* (fragmenty), *Ziele na kraterze* lub inne utwory literackie i teksty kultury wybrane przez nauczyciela, w tym wiersze poetów współczesnych i reportaże.